

ชื่อวิทยานิพนธ์ การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีของเกษตรกรอำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัย นางสุกัญญา พาหุรัตน์ รหัสนักศึกษา 2539001277

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สีสังข์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. สนิษฐา กระจ่างเมือง แส่นเสริม
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร (2) เจตคติในการใช้ชีววิธีในการควบคุมศัตรูพืชของเกษตรกร (3) การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ชีววิธีในการควบคุมศัตรูพืชของเกษตรกร (4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีของเกษตรกร และ (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมด้านการเกษตรรวม 280 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 109 ราย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุเฉลี่ย 53.24 ปี จบประถมศึกษาภาคบังคับ มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.67 คน จำนวนแรงงานทำการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 2.67 คน ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และเป็นสมาชิกกลุ่ม เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี 79 คน และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี 30 คน มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 28.62 ไร่ (2) เจตคติที่มีต่อการใช้ศัตรูธรรมชาติในระดับปานกลางและประโยชน์ของใช้ชีววิธีในการควบคุมศัตรูพืชในระดับมาก (3) การปฏิบัติการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีของเกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติได้ถูกเฉลี่ย 6.35 ข้อ (4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี คือ พื้นที่ทำการเกษตร (5) เกษตรกรประสบปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาด้านความรู้ ด้านศัตรูธรรมชาติและ ด้านการปฏิบัติ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะให้มีการอบรมความรู้ในเรื่องการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีให้มากขึ้น และมีแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ชีววินทรีย์ให้มากขึ้น เพื่อที่เกษตรกรจะได้รับการบริการได้สะดวกและรวดเร็วทันต่อการนำไปใช้ในการปลูกพืชต่อไป

คำสำคัญ การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี จังหวัดขอนแก่น

Thesis title : Biological Control of Plant Diseases by Farmers in Waeng Noi District of Khon Kaen Province

Researcher : Mrs. Supinya Pahurat ; **ID:** 2539001277 ; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development); **Thesis advisors:** (1) Dr. Sunan Seesang, Associate Professor, (2) Dr.Sineenuch Krutmuang Sanserm, Associate Professor;
Academic year: 2011

Abstract

The objectives were to study: (1) social and economic status of farmers; (2) attitudes toward the biological control of plant diseases of farmers; (3) practices adhering to the biological control of plant diseases by farmers; (4) factors relating to the biological control of plant diseases of farmers; and (5) problems and suggestions of farmers on the biological control of plant diseases.

The population in this study were 280 farmers who participated in agricultural extension projects in Waeng Noi District, Khon Kaen Province. The samples were selected by using simple random sampling methodology, amounting to 109 persons. The data were collected by using an interview form. The statistical methodology used to analyze the data were percentage, frequency, mean, minimum value, maximum value, standard deviation, and correlation analysis between variables by using multi-regression analysis.

The findings of this study were as follows: (1) Most of farmers were female, with average age at 53.24 years. They were educated at primary level. The average number of members of their family was 4.67 persons, while the average number of the labor in agriculture in their family was 2.67 persons. Most of them had no social position, and they were a member of a farmer group. Seventy nine farmers used to be trained in the biological control of plant diseases, while 30 farmers did not. Their average area used in agriculture was 28.62 Rai. (2) Their attitude toward using natural enemies in the control of plant diseases was at moderate level, while their attitude toward the profit of the biological control of plant diseases was at much level. (3) Most of them practiced adhering to the biological control of plant diseases correctly at average 6.35 items. (4) Considering the factors relating to the biological control of plant diseases, it was found that their area used in agriculture related to the biological control of plant diseases. (5) They had problems, at moderate level, in the aspect of their knowledge, natural enemies, and their practices. Most of them suggested that training courses on the biological control of plant diseases should have been set more, and there should have been more production sources of biological-organic products in order that they would have been serviced more conveniently and rapidly, and these products would have been used in their plant farming in time.

Keywords: Biological control of plant diseases, Khon Kaen Province